

SETMANARI CATALÀ

LA VEU DEL SEGRE

SENS COLOR POLITICH

PARLARÀ CADA DISSAPTE

UN NUMERO 5 CENTIMS

ENCARRECHS Y CORRESPONDENCIA EN LA ESTAMPA DE JOSEPH ANTON PAGÉS Major, 45. (Baxos del Govern militar)

Suscripcio per un any. . . . 4 PESETES

SALUT

Aixó es lo que verament desitjém als catalans en general y especialment als lleydatans.

Al pensar donar á llum lo present y al intentar batejarlo, se presentá ab ferma voluntat á ésser padrí, després d'haver adivinat nostre pensament, lo riu que manrosament devalla dels Pirineus, lo Segre, que ab sos murmulles y sas glopadas ha traspasat segles y segles y ha vist ab sos cristalins ulls moltíssimas generacióms. Davant de tal oferiment, ¿qué teniam de fer? Aceptar; y ab molt gust hem acceptat lo padrinatje. Noblesa obliga, ¡just era que 'l fillol portés lo nom del padrí!

Poch temps feya que bullia dins nostres caps un pensament, qual realizació creyam fora portada á terme per los catalans caracterisats de nostra aymada Lleyda. Pero nostras esperansas s'han allunyat; en lloch de veure als que 's titulan catalanistas treballar sens descans perque las lletras catalanas tinguessin son degut cultiu y nostre bressol pugués figurar al costat de las altras provincias del comtat, hem observat, per cert ab molt pesar, que de tot se recordan menys de rendir un just tribut á la terra que va sentir lo pes de las nostras primeras petjadas. Solzament es de gent desagradada l' obrar aixís. Los lleydatans no hó som; encara no es tart pera esborrar las faltas, que silenciós lo temps havia apuntat en las páginas de nostra historia.

No volém dir que nosaltres vinguém á omplir lo buyt que 's deixa sentir fa molt temps; nosaltres, en nom y representació del jóven catalanista de Lleyda, volém, ab febrech deliri, posar la primera pedra del temple de las lletras, deixant sa erecció á cárrech de personas més competents.

Si no son prou convincents fins ara nostras paraulas, demanarém en nostra ajuda las sempre respectadas de Diego Cisteller, Félix Farrás, Arnalt Vilanova, Lluís Roca, Joseph Pleyán y altres entusiastas lleydatans que en los temps

mitjos y moderns han lluytat perque nostras lletras puguessin figurar al costat de las més enriquidas de Catalunya. Potser aquesta invocació farà revivre dins dels cors, fins ara entelats, l' amor á la parla catalana.

Si nostras forsas igualessin al nostre entussiasme, callariam y voldriam que la gloria per enter fos nostra, mes com ara la debilitat s' imposa, y l' egoisme de ser nostras plomas las únicas que omplan las planas d'aquest setmanari, está molt lluny de nostres pensaments, invitém á tots los cultivadors de las lletras catalanas per si es que vulgan acu dir ab sos traballs á ajudar á pujar al pinácul lo monument, encara que humilt, que nosaltres intentém edificar.

Crech será fácil trobar qui responga á la invitació, d'altre modo no 's compendria la celebració á Lleyda dels Jochs Florals.

Ab lo que portém dit se compendrà quin es lo cartell de las lluytas que aném á empendre. Com á catalans procurar despertar la afició á nostra parla; com á lleydatans defendre nostres interessos.

LA REDACCIÓ.

¿EH?

¿Qué diuhen? ¿Que no n' sortirém de nostra empresa? ¿Que 'ns falta experiencia? Que som uns fats?

Escollin senyors: Nosaltres comptém per de prompte ab la benevolensa y casi nos atrevim á dir, ab l' aplauso del públich lleydatá ó quan menos de la gran part de dit públich, que encara conserva en son pit una mica d'aquell amor á la terra catalana que caracterisá á nostres antepassats, essent causa y motiu d'aquells gestes gloriosíssimes que immortalisan á Catalunya.

Be es veritat que no tenim la experiencia necessaria pera semblant empresa, ja que tots som novells en l' ofici, pero també es veritat que l' experiencia d' una cosa s' adquireix repetint los actes que 's relacionan ab la mateixa. Aixis un metje te experiencia en las malalties després d'haver assistit á molts malalts, d'haver vist y estudiat molts malalties y d'haver tingut algún xasco, matant per equivocació á una persona quan ell se creya salvarla. De la mateixa

manera nosaltres adquirerém la experiencia que ara 'ns falta, escrivint, lluytant y passant penas y afanys, y fent com lo metje de la comparació, alguna pifia, sens adonármosen, ó quan menos mos ho pensém.

Poden veure que no som vanitosos, ni amichs de publicitats, si 's fixen en que empleém lo pseudónim, y feyna 'ls dono si volen desxifrarlos. No més puch dirlos'hi que formém la redacció uns quants companys, joves tots, aixerits (més ó menos), ab poch ó molts estudis, pero, aixó sí, ab un amor y veneració á nostra hermosa y ensemps desgraciada pátria, que tots, tots, sense excepció, donariam nostra sang per ella, y que 'ns creyém ferli un favor y realzarla un poquet, publicant aquest modest setmanari que titulém La Veu del Segre y que ve á popularisar en quant sia possible 'l seu llenguatje, fent coneixer al mateix temps, unas vegadas sas venerables costums, altres sos grans fets histórichs y esperant sempre y lluytant ab fé y fermesa pera que lluheixi per ella lo desitjat dia de sa merescuda reivindicació política, ocupant en España y en lo mon lo lloch que per tantas rahons li pertoca y quals rahons podrán veure y judicar nostres apreciats llegidors, si tenen la paciencia de seguirnos en nostra peregrinació. Nos pensin pera aixó nostres amichs, que pera lograr lo fi que deixo exposat, mos valguém sempre de la nota trista, entonant inútils jeremiadas sobre la tomba de nostras passadas grandesas, ¡no! Nosaltres tenim fé en lo poble catalá y 'l creyém capàs, ara com avans, de realisar las més grans empresas; veyém, ademés, que á pesar d'aplanar sa esquena, la odiosa càrrega del centralisme, sa industria y son comers son los primers d'Espanya y pot posarse, per sos avensos de tota mena, al costat de las nacióms més civilizadas d'Europa.

Per lo tant, en lloch de recordar sos fets épichs y son passat felís, com se recordan los de una persona molt estimada que se 'ns ha mort; nosaltres los recordarém á fi de que l' actual poble catalá ho prengui com á exemple per l'esdevenir, de la mateixa manera que á una persona malalta se li esmentan los seus bons temps y passadas alegrias, pera que tingui ganas de curarse y busqui ab fé 'ls remeys que la poden treure del estat en que 's troba. Usarém, donchs, generalment la nota festiva, pero ¡aixó sí! de bon genre, puig no volém ni tenim necessitat d'enllordar nostra ploma en la pornografia, cosa renyida ab las bonas costums y fins ab lo caràcter dels lleydatans,

No podem jutjar desde aquí l'acullida que nostra idea tindrà. Si 'ns veyém afavorits per lo públich d'aquesta ciutat y aplaudits per los que 's titulan catalans, nostre orgull no tindrà límits.

P. U. A.

Los últims moments d'en Tordillo

(MONÓLECH)

Estable d'una Plassa de Toros en dia de *corrida*. Entre mitj de varis caballs ne sobressurt un, lo més hermós, per sos colors en placas blanch-negras, que es en *Tordillo*, quin, després de fer un xisclet un tant desafinat, fa un llarch badall que l'obligan al monólech.

I

Uf!... Y quina carpanta! en tot lo dia que no he menjat res; fora d'una dotzena de peus d'espiga y encara escanyats. May n'havia patit tanta com ara, d'un mes a aquesta part, just, desde l'fatal jorn en que un amo de tranvias me vengué ab eix malehit empresari, que no l'coneix ni sé qui es. Ni de que 's empresari tampoch! Sols sé que m'han portat aquí y á tall de malalt, fent dietas, acabo de passarhi un mes. Que 's trista la vida!

Y pensar que per espay de dos anys he sigut la sal de cert marquès! Llavors si que endrapava be. Aixís com ara ab molts traballs menjo peus, llavors menjava caps. Oh y poch treballar ey! Tot lo més era portarlo á coll-y-be los dijous y diumenges pel passeig de Gracia. Quina vida, llavors, quina vida! Pero desde que aquest va regalarme, no sé si per vell ó perque, al didot del seu fill, que sempre més he 'nat de nassos per terra. Aquest pagés fins me feya llaurar, y tocant al menjar poch y dolent, puig lo que aquell me donava com á pá, aquest m'ho donava per postras.

Mes tart vaig ingressar en un regiment de tranvias, abundanthi també bastant la gana, naturalment, nos pesavan las rracions, sense considerar que aquell pessich de peus nos servian tan sols de introducció. Sia com vulga allí, passant passant m'hi vaig fer vell, y quan ja estava tip de fer cremar als mossos y de destorbar de sas tascas á certas femellassas, vaig ser guiat aquí, y aquí m'trobo, en mitj de quatre pela-canyas com jo, que tots plegats, munyits, encara no fem una arroba de carn. Aixó, més que un estable, sembla talment un museu d'escaletros. Y tots mascles! No.. Calla... Allí veig una femella... Si... M'ha distret! Pero, uf! y que magre! Encara n'está més que jó! Llástima... Ara que pensava ferli un petó y, francament, ho veig, me punxaria.

Aaay! y quins badalls! Pero ahont deu ser l'encarregat de nosaltres?! Potser si que 'ns volen fer morir de gana! Valdria més que 'ns matessin... Ah, no; caray! Aixó may! Ja ho crech! Y si ho probessin, francament, *faría l'home*, donaria á coneixer al menos que encara soch bo pera tirá un carro.

Calla! Ara veig un cos vermell. Si será aquest lo nostre mosso? Si... S'acosta... Gracias á son cap, encara que un xich descuydat. Ara m'ha pegat un parell de copets... Qué vol dí ab aixó? Té, m'guarneix. Potser si que avuy es Sant-Antoni (!) Bó, m'tapan d'un ull?... Ah, ja, be, vaja; deurém anar á voltar la creu... Eh! Qui es aquest? Si será l'meu pinxo? Uff!... Y que vell! Y que xompo! Ara puja. Que li costa. Deixamel mirá á l'esquiltlenta... (M'han renyat.) Santa Rita!.. l'ajudan per pujar! Vaja, sort que ja som un parell que si l'un vell l'altre més... Sembla que m'han tocat l'espuela... Sí?... Donchs *alanta*.

II

Eh! Y que es gran aixó! Y quanta gent! Si sé hont soch que m'pelin! Je; veyam si poch á poch me portarán al cel... Hasta m'convindria estirar una mica las camas... M'ho manan? Donchs *corriendo*.

Ah, ah, ah! Que 'n feya de dias que no havia fet una passejada aixís. Hola! dos companys més... Ah, que riurém!... Que m'pari? Donchs prou. Eh! Que 's equest tocht? Si será un nunci?... No sento pas lo *but-but*... Ló de quan Cristo al calvari?... L'angel del judici per l'humanitat?...

Horror! d'hont surt aquesta fera?! Si será l'nostre angel? Pero aixó es un dimoni y no un ángel! Y quinas *cornetas*! Si es cert, que ho dupto, que 'n tocará de be! Me sembla que als primers *tochs* á terra!

Deu! Y quinas corredissas! Ara m'passa pel costat... Y quin vent!... Aixó es un bou. Prou que ho coneix! Bastant temps hi he tractat ab hous. Torna... Quinas miradas me pega! Y com me mira! Deixamel mirar també; no fos cas que 's cremés... Que es lleig! Xato, com lo gos d'aquell pagés que 's tirava sobre las personas. Crech que l'coneix. Se sembla ab un d'aquells que 'm rellevavan de llaurar. Caray, caray; si fos una femella de la meva classe m'atriviria á dirli que te molta barra; y quinas miradas! Si, donchs veyam qui 'n tindrà més!...

Calla; com més va més s'acosta. Té, ara ve á saludarme ab lo cap com me feya fer lo marquès tibantme las arriendas quan trobavan alguna parella.. Horror! Y quin saludo! Ay! Que 'm matan! Si, pots pararte ara, ara que m'has obert en lo pit duas feridas!... Encara hi torna! Uuy! Que m'desembrassan lo ventre! Lladres! Lladres de la meva sang! Assessins! Ay! Que no puch més! Que 'm fan figa las tascas! A terra! A terra!

Quin patir! Deu de l'humanitat, perqué no 'ns donavas á nosaltres la má esquerra! Té, volen que hi torni encara!... Si, podeu aixecar... lo mort! Uuy! Quin sufrir!... A terra!... Si, desguarniume, desguarniume ja!... Ah, si ho arribo á saber, ni emportantse l'estable m'feyan seguir! Humanitat! Humanitat!! Y 'ns dluhen bestias! Que no tenim ánima! Deu poderós! Jo 'm moro! Que 'm glasso! Uuy! al cervell!... Ay!... Aay!...

Lo pobre *Tordillo* al rebre lo *cataet* fa un llarch suspir, s'estira y queda estés, fet un pilot de carn crua.

JAUME ARÁN.

Ultim tribut

Toqueu ab só plorós, toqueu campanas que l'poble catalá sens consol plora. la mort sens fre y corrent brandint sa dalla sepulta 'n en *Pitarra* á baix la fossa.

Ploreu mussas, ploureu, que si algun dia regnaren dins son cap donantli gloria avuy viudas quedeu, mes sou pubillas del Catalá Teatre sou brill y honra.

Pitarra 's mort, ve diu molt trista l'oreneta, que 'n vola per l'espay buscant sa tomba. *Pitarra* 's mort u' escriu ab nubols negres lo cel magestuos en sa gran llosa, y l'que 's ben catalá baixa sa testa, ne resa poch á poch, suspira y plora, diyent á mitja veu y ab gran tristesa *Pitarra* 's mort, que Deu l'hi do la Gloria.

VIDAL MELÓS.

UN SUSTO

—Qué ve de passeig, senyora Madalena?

—No senyora. Vinch de veure á donya Calamanda. ¡Pobre senyora! Está inconsolable. ¿Sab aquella filla que tenia que semblava un pomet de flors?

—Vol dir potser la Lluisa...

—Just; ella mateixa. No s'arribaria á figurar quina li ha fet á la seva mare...

—Potser ha fregat dos cops los plats...

—Ca; no senyora. Ha volgut seguir la moda, ¿sab? L'han... l'han... Una paraula que comensa per rap.... no 'm recorda.... ¡Vaja, que se l'han emportada!

—¡Reyna Santíssima! ¿Potser han sigut los dimonis...

—No, senyora Filomena. Se l'ha endut aquell pinta-micos que está empleat á ca 'n Lisos.

—¿Y aixó es seguir la moda?

—Vosté 'm farà riure. No sab que avuy las noyas s'han de treure de casa ó be manifestadas ó be robantias.

—Casi alabo aquest gust.

—¿Perqué?

—Perque 'ls pares s'estalvian las robas y no tenen de donar dot.

—Vol callar. Com se coneix que no te cap noya.

—Que hi farém.

—A mi 'm te molt preocupada. Desde que la meva *Merceditas* es voltejada per aquell cansalader, la pell se 'm ha tornat de gallina.

—Prou sembla un jove bastant formal,

—Tot lo que vulgui, pero pot agafarli la mania de la moda, y....

—Perdi cuydado. Me'n vaig un rato á casa la Quima. Estiga bona, senyora Madalena.

—Passi ho be, senyora Filomena. Y guardis de la calor.

Las camas de la senyora Madalena's posan en mohiment fins arribar al segon pis. Encara no havian passat dos minuts quan se senten grans crits y plors. De totas las portas, finestras y balcones aguaytan caps pera enterarse de lo que passa. Lo segon pis en un moment s'ha omplert de gent. Ningú s'atreveix á interrogar á la afligida senyora Madalena, la que acompanyada de tots los vehins regiran lo pis com si busquessin algún lladre.

—Si, me l'han robada, esclama donant un fort cop de puny á una porta. Surt tota descabellada al balcó pera avisar al municipal de punt, y ¡oh fatalitat! lligada á la barana hi havia una escala de fusta.

—Per aquí, per aquí han baixat. No 'm podré consolar may més. Tant que l'estimava y deixarme per anarsen ab un cansalader.

En aquell moment havia entrat un mestre de casas ab una pastereta d'argamassa. Al veure tants plors y sentir tantas imprecacions, se dirigei resoltament á la senyora Madalena y li diu:

—¿Qué li passa alguna desgracia?

—Una de molt grossa, respon la mare afligida.

—Espliquis.

—M'han robat la filla.

Lo mestre de casas se posá á riure desafortadament y digué ab tó de burla:

—Vagi, vagi á dalt del terrat que allí la trobará.

—¿Y l'escala? replicá la senyora Madalena.

—Es per posar la canal pera conduhir las ayguas á la claveguera.

Efectivament, la *Merceditas* se'n havia anat al terrat pera menjarse d'amatgat de la seva mare, uns pastels que havian sobrat lo dia avans.

Ningú treu lo susto á la senyora Madalena.

MISTO.

AL MALHAGUANYAT POETA

Frederich Soler (a) Serafi Pitarra

Plorosos cants enlayra avuy tot Catalunya que n'omplan tots los cors de pena y desconsol, la patria catalana, queixanse d'amargura ne resta ja implacable ab plor y ab la tristura que n'fa cubrir lo mont ab nuvols d'etern dol.

Ab plany queixós lo bronze anuncia la tristesa, també molt compungida, ab planys l'aurora hu (diu que al peu d'una fossana n'está ab fé que resa la terra catalana ab mústiga altivesa, puig pert un grant poeta en serio y en festiu. ¡Germans! tots emdolentse; sa pérdua 's sentida, ploreu, que sa memoria may mes 's borrará; y ab iol acompañém per sempre sa partida, puig Deu de dalt del cel al seu costat lo crida y aixís consól ne dona 'l poble catalá.

P. MALA LLESCA.

CRIDA

Se fa sapigué á las noyas de la nostra gran ciutat que qui vulga enmaridarse ho pot fer molt aviat.

Ara que 'ls joves escassos ne van en aquest país, n'han arribat fa pochs dias grans remesas de París.

Ne trobarán per tots gustos de prims, grassos, alts y xichs de gran nas, xatos y coixos, tots solters, guapos y richs.

S'exegeix á las ninetas que n'vulguin algún promés, que siguin, á més de macas y que tinguin molts diners; poch amigas de passejos, de teatros y cafés.

han de fregar las rajolas dos ó tres cops cada mes;

que no 'ls fassin por las ratas, no gastar polvos ni unguents y sobre tot que quan riguin no ensenyin caxals ni dents.

Apa, donchs, qui 's vulga valdre d'aquesta bona ocasió no ha de fer més que passarne per la nostra Redacció.

VIDAL MELÓS.

¡Dematinet!

Que m'agrada allá al estiu de quatre á cinch del mati passejarme pel jardí hont tot s'alegra y somriu.

Aquí cullir un clavell allá una margaridoya y anant formant una toya de lo més triat y bell

respira ab delicia l'ayre que entre las plantas murmura y que al passar se satura d'olors de perfums de flayre.

Que m'agrada 'l surtidor tot plé de peixets vermells que fent salts y cap-girells jogan lo joch del amor.

¡Que m'agrada! y quin consol per tot cor que está penant sentir del auce ll cant, veure 'l primer raig de sol.

Es tant lo que aixó m'agrada que n'estich enamorat, pero á dir la veritat sols una cosa m'enfada.

Y es que m' y puch veure ni oure lo que aquí deixo descrit perque un cop estich al llit la mandra no m deixa moure.

MR. ROSQUILLA.

SONET.

Es estrany que no m's hagi ocorregut, Al tans y tans de versos com he fet, Escriure alguna volta algún sonet Per veurer, si es, com diuen, tan pelut. Per la curiositat avuy mogut Vaig á comprendre 'n un ben ó mal tret. Si acás me surt un xich acabadet. Lograr lo que ben pochs hauré pogut. Comenso donchs ab anim extorsat A compondre 'l sonet que hs decidit. ¡Apa, mussa, tans colps m'has inspirat Y per ton valiment tant bé he sortit, No 'm deixis en eix cas tan apurat....

...¿Es dir que no 'm fas cas?... Donchs ¡bona nit!

J. ARRUFAT.

Un suieidi

Lo carrer tot fosch y sol, gran quietut per tot hi havia de tan en tant se sentia l'esbafech d'algún mussol.

D'una casa fosca y rancia la finestra se 'n obri y al moment ne va sortí un sér ab molta arrogancia.

Tan estranya aparició en aquells crítichs moments fa acudir uns pensaments que fins causan turbació.

Mira 'l carrer y més mira, com era fosch res hi veyá, de tan en tant lo bras treya per saber si ja plovia.

Ja casi res se sentía en tot lo pas del carrer; ell no sab ja lo que fer si s'hi tira ó no s'hi tira.

Prou rahons, ja n'es al fi, llensa 'l cigarro que fuma, tanca 'l balcó, se despulla, apaga 'l llum y á dormí.

VIDAL MELÓS.

¡Aquesta poca memoria!

—Ahont va d'aquest modo D. Damiá, si encara porta el gorro de dormir.

Se posa-la ma 'l cap y exclama: —Aquesta poca memoria 'm matará. Vagi y digui á la criada que li dongui las botinas.

—Pero..... añadi la senyora Rita, ó siga la portera.

—Ja hu dich ¡aquesta poca memoria!

—En Damiá ja deu anar á pendre 'l café.

—Que s'ha de fer Nofre, la costum, la costum.

—La costum y al mateix temps lo dinar se pose millor.

—Ara que dius del dinar, no recordo si he dinat ó nó; esperat ja miraré la llibreta á veurer si hu tinch apuntat.

—Home de Deu com te tornas. Que hi farás ¡aquesta poca memoria!

—Miri senyor Sagarrét aquí li porto l'escriptura y 'l testament, que 'm va dir era precis per comensar lo plet.

—Está bé, está bé..... pero..... per San Baldiri; que 's lo que 'm porta aquí.... si son mitja dotzena de cuberts de plata.

—Caràtsus, ja m'ho explico. Al platé l'hi auré donat l'escriptura y 'l testament.

—Va, es que s'haurá distret al trovar la seva Dulcinea.

—No, no hu cregui ¡aquesta poca memoria!

Aquest es Don Damiá, rich hisendat

que ja frisa en los cincuenta cinch, porta dens postissas y es solter per anyadidura.

Fora l'home mes felis del mont si no fos aquest malehit defecte que se l'ha posat en lo tercer pis, segons diu ell.

Apesar d'aixó D. Damiá s'ha decidit á deixar la vida de la llibertat individual. Vol entrar en lo gremi del casats.

No para un moment de casa 'l sastre al magatzem de mobles, de casa 'l sabbaté á la rectoria, de casa 'l pintor al jutjat.

Don Damiá no dorm ni descansa un moment, sempre corre, sempre buscant trastos y mes trastos que son indispensables pera exerci lo correch de marit.

Sa casa ja s'omplert poch á poch de trastos nous flamants y riquissims, puig no s'ha parat en son cost; á cada moment trucan al pis diferentas personas que portan nous objectes y novas cosas.

Tot está llest, tot está preparat á rebre los nous casats, imitadors d'Adan y Eva.

Sols faltaba fixar lo dia, convidar los amichs y fer preparar lo sopá en l'Hotel Suizo.

Se determiná celebrar la ceremonia 'l dijous vinent, y s'avisá que per tal dia fessin lo mam.

L'hi faltaba quedar be ab los amichs y companys de sa juventut. ¿Com hu arreglaria? Aquest era 'l tema que no 'l dexaba dormir feya dos dias: si 'ls enviaba targeta un per un, potser s'olvidaria dels mes principals, si 'ls anaba á convidar personalment potser no 'ls trovaria á casa. Tingué una idea y la portá á cap; fou insertat en tots los diaris de Lleyda lo següent avis.

«El jueves 24 de julio á las 7 de la tarde, se celebrará en la iglesia parroquial de San Jaime el enlace matrimonial de D. Damián Cuáblava y Pastifa, por lo que se avisa á sus numerosos amigos para que asistan á tan importante acto. No se reparten esquelas.»

A las sis de la tarde del dijous estaba sa casa plena d'amichs, que vestits de rigurosa etiqueta 'l felissitaban per la resolució que habia prés.

A les set pujaban als cotxes y s'encaminaban á l'iclesia. Al arribar ja trovaren al capellá revestit y disposat á donar lo cop de má que tan fort uneix.

Passa mitj hora, passá un hora; tothom estaba impacient puig la part contraria encara no venia.

Don Damiá estaba molt pensatiu. Los comentaris se feyan á mils, hasta que 'l futur espós fent un salt acompañat d'una estirada de cabells, se deregeix als convidats y ab tó solemne 'ls diu: —Me dispensarán, pero 'l matrimoni no pot tenir lloch, puig m'he descuidat de buscar-me nóvia.

¡Aquesta poca memoria!

MISTO.

PER LA PATRIA

A mon amich
P. MALA LLESCA

«Mareta del meu cor: Ja n'fá dos mesos que n'soch molt lluny de vos y de ma terra; ¡fins ara no conech lo que hús volia! ¡fins ara no conech lo que 's tristesa! Tan sols al recordar quant junts al vespre sentats voltant la llar, ab veu alegre contavau los afanys que ab mi passareu, contavau los atzars de ma infantesa y 'm feyau veure 'l mal d'aquesta vida, ne sento dins mon cor l'ardó febreña que 'us fa perdre 'l valor que encar m'alentá. Quant vaig girar lo cap y no vaig veurer hont hi ha m'aymat bressol y ma caseta senti que á glops la sanch al cap corria que un nús fort oprimí ma gargamella

y que l'adeu postrer que ab fé donaba tenia sol silenci per contesta.

Endins, endins del mar, en s'aygua blava buscaba mon consol, á ma maretá, y m' daba en lloch de vos molt fortas onas que mansas n'arribaban á la arena.

Al cel ansiós buscaba vostra imatge y sols allí n'trovaba mils d'estrelles que ab son brill silenciosas m'indicaban que mon goig y ma vida molt lluny n'era.

Per fi vam arribar, eram ja é Cuba, tampoch en cap del rostres á vos veyá, buscaba ls fils d'argent que vos coronan formant entorn son front llur diadema y n'veya mustichs caps, negrencas caras, ningú s semblava ab vos, á vos no hus veyá.

Que be n'hagrés estat al costat vostre, m'haguerau dat valor en la pelea, m'haguerau convertit en fresch paratje l'ardó que l'nostre esprit y cos ne crema.

Farian allunyar vostras rondallas del cap trist pensaments que sempre l'cercan, servint de fort escut que m'lliuraria de la rabia del tirs que la mort sembran.

Mes ja que lluny n'estau teniune sempre dins del cor mon recort, que jo en ma pensa vos guardo com á joya, que l'estimo com se puga estimá una grant riquesa.»

Cuant lo pobre soldat d'eixa paraula n'acababa de fer la darrer lletra sentí que la trompeta n'avisaba com la hora del combat arribada será.

Empunya son fusell, plé d'esperansa aguarja la senyal d'entrá n'peleá, aquesta ja arribat; l'espay n'atronan los bocanals de foch que al fort n'arredran, bronzint com fa lo llamp, furientas balas que n'fan del home l'blanch de sa feresa.

Mes ¡ay! la sort crudel fent burla encara ne vol ferí lo cor de una maretá.

Lo soldat fent un ¡ay! tragué una carta la desplega com pot, mil cops la besa y mullante sos dits en la ferida que sagnantne, son cor noble atravesa anyadeix á la carta eixas paraulas: «Reseu per mi..... só mort.... adeu maretá!»

VIDAL MELÓS

DIALECHS PESCATS AL VOL

- ¿Tu creus ab la metempsicossis?
- Jo nó y tú?
- Jo sí.
- ¿Tu que pensas que has sigut?
- Un burro.
- Desde cuant?
- Desde el dia que 't vaig deixar los tres duros.

Una minyona entra en una botiga de betas y fils.

- ¡Digui! ¿que volia?
- M'adit la senyoreta, si tenen botons de mata negras.
- ¡Yara! aqui no venem res que mati á ningú.

- ¿Que no 't trovas be noy?
- No senyor, exa nit he pasat vuit horas sense conexement.
- ¿De debó?
- Sí mentras dormia.

Entre senyora y criada.
—Rosita—diu la senyora—¿ha vingut algú mentres he sigut fora?

- Sí, senyora; don Cassimiro.
- ¿Don Cassimiro? No l'conech.
- Ja ho sé; ha vingut per mí.

..... DE CATALUNYA.

Notas de la setmana

Hem d'obrir, no hi ha dupte, eixa secció saludant á nostres companys de ploma y desitjantlos'hi tanta vida y prosperitat com á nosaltres.

Diferent es la parla que usan los periódichs que aquí s'publican, no obstant, nos oferim pera defendre, com fan, los nostres interessos, lluytant per la prosperitat de la ciutat que s'anomena Lleyda.

Ab aixó está dit tot. Ja ho sabeu, no hi ha més que manar y disposar.

¿Quí havia de dir que aquell senyor que tant malehiam quan nos ensenyaba Historia Natural, obtingués avuy la nostra felicitació?

Las cosas cambian, avans lo malahian, no per odi, sino perque 'ns feya estudiar massa.

Avuy l'aplaudim ab sinceritat per la campanya que ha emprés, y estém segurs que sabrá posar á ratlla ls abusos, que en despreci de la Administració Municipal venian alguns dias cometense.

Un alcalde com lo senyor Albiñana convenia á Lleyda. Ell ha sapigut desferse de la política pera entregarse per enter á defendre ls interessos y la seguretat del lleydatans.

Endavant senyor alcalde y no dupti que no solzament nosaltres sino totas las familias pacificas agrahirán coralment lo seu modo de proceder.

Una pregunta al senyor Alcalde.

¿No li sembla que en la Plassa de la Constitució ó sia la destinada á mercat, están las mercaderias á muns?

¿No li sembla que d'ous y viram estaria millor la massa de la Catedral, com avans?

Si'l senyor alcalde portés á cap aixó, á més de despejar un poch la plassa, donaria vida als establiments del barri de San Antoni y del carrer Major.

Esperém que serém atesos en nostra demanda, puig no podrá menos que compendre que es molt just afavorir en tot lo que s'puga al comerç dels voltants de la Catedral.

No han de ser tot felicitacions, senyor Alcalde.

Lo divendres aixís com anavan obrint las botigas del carrer Major, lo municipal de punt se cuydaba d'impedir á sos amos posessin, com de costum, las mostras, paradas y lletreros en la fatxada dels establiments.

Estém molt conformes en que aixó 's fassi, mes s'ha de fer d'una manera general, puig creyém que ls demés carrers de Lleyda no tenen cap privilegi per eximirse de cumplir ab las ordres del senyor Alcalde.

Encara que fora de temps, publiquem alguns traballs pera aixís expressar lo sentiment que 'ns causá la mort del llorejat poeta Frederich Soler, pare del Teatro Catalá. Voldriam expressar la pena que sentim en nostres cors, mes no hi han paraulas en nostre llenguatge que pogan trasmetre'l sentiment que n'abat. No obstant, dirém lo que tot catalá diu: Ha mort Frederich Soler, mes sa gloria y nom no morirán may.

Hem tingut ocasió de aplaudir ab molt entussiasme las gracias dels artistas que componen la companyia infantil de sarsuela que actúa en nostre teatro d'estiu. No hem d'entrar en detalls, sols dirém que formau un conjunt tan acabat y representan tan maravillosa-

ment que més de quatre que s'titulau bons actors los tindrán enveja.

No sabém si ha passat á algú lo que nos va passar á nosaltres. Estabam tan atents y tan entussiasmats que la baba nos que ya.

¿Pot resultar algú perjudici per la salut moral y material d'aquellas criaturas lo treballantant?

Y á propòsit de teatros. Recomaném á las senyoras y senyoretas que no vagin al teatro ab sombrero, puig si un d'estatura petita te la desgracia de que se li posi al davant una senyora embarretada, ja pot dir que ha begut oli; es á dir, que ja pot anarsen á dormir que lo que es la funció no la veurá pas.

Voldriam que servis de consell lo que aném á dir. La senyora ó senyoreta que va al teatro ab sombrero demostra que no l'porta gayre y esculleix aquell punt per fer veure que te sombrero. La que l' dú sempre va al teatro sense. Com que ja ho saben, al teatro fora sombreros. ¿No n'hi ha prou ab las mànegas que portan per no deixar veure la funció.

Dilluns, si no plou, celebrarem la aparició de nostre setmanari ab un *banquete* en l'hostal del Roig. Ja s'pot suposar que'l mam será de primer ordre, tenint com tenim noticia de que s'servirán tretze entrants y altrestants sortints. Lo ví, no n'ha que duptar; será de lo millor, mes per lo que puga ser lo batejarém. L'*arboleda* s'illuminará á la *Valenciana* y avans de comensar la teca hi haurá tronada, piulas de *todos colores y calibre*, corre-camas, pallas borratxas y *mangalas*. Al obrir l'eixeta del bot se pronunciarán *brindis* per tots los redactors.

No s' reparteixen *esquelllos*.

GEROGLIFICH.

S da
LAM DAT SNY
Q :
FAN
D'
Amistat.

MALA LLESCA.

GEROGLIFICH NUMÉRICH.

- 1234567890—Losque obran deson propimotiu
- 601733237—Tot curiós la usa.
- 33750230—Si miras bé n'trobarás al llit.
- 7562597—Nom de dona.
- 684967—Es bó per menjar.
- 62562—No serás si no hu adivinas.
- 8207—Nom de dona catalana.
- 170—Objecte de vidre
- 28—Lo que á mi m' falta.
- 4—Vocal.

MALA LLESCA.

CUADRAT

Sustituir los punts per lletas de manera que llegits vertical y horizontalment diguin: 1.ª ratlla: Nom de flor; 2.ª Perfum; 3.ª Part d'un arbre; 4.ª; Metall.

Un *despreocupat*.

Las *soluccions* en lo *proxim número*.

Los Senyors que las endivinín y envihin, publicarem los seus noms.

ESTAMPA DE JOSEPH ANTON PAGÉS.